

25.01.2008

Dnro 336/71/710-07

Helsingin kaupunki

Khs dnro	2008-187/061
Stn dnro	2008-187/061
Saap./Anl.	28-01-2008

Asi/Kem

VANTAAN JUNA-ASEMIEN KEHITTÄMISSELVITYKSEN LAUSUNNOILLE LÄHETTÄMINEN

YTV:n tekemään Vantaan linjastosuunnitelmaehdotukseen 2008-2013 kuuluu oleellisena osana junaliikenteen vahvistaminen ja bussiliikenteen lisääminen syöttöliikenteenä juna-asemille. Junaliikenteen vahvistamisen ja syöttöliikenteen lisäämisen edellytyksenä on pidetty Vantaan alueella olevien juna-asemien kehittämistä. Kehittämistarvetta on mm. asemien yleisilmeessä, siisteydessä, toiminnassa ja matkustajien turvallisuuden tunteessa.

YTV ja Vantaan kaupunki ovat yhdessä teettäneet Vantaan juna-asemien kehittämisselvityksen. Helsingin kaupunki on myös teettänyt vastaavan työn omalta alueeltaan Vantaankosken radan Helsingin lähijuna-asemien sekä Huopalahden, Malmin ja Puistolän lähijuna-asemien kehittämisselvityksenä.

Vantaan juna-asemien kehittämisselvitys on nyt valmistunut ja siitä pyydetään lausunto yhteistyökumppaneilta.

YTV-alueella liikennöi päivittäin noin 850 lähijunaa, joilla tehdään yhteensä yli 50 miljoonaa lähiliikennematkaa vuodessa (vuoden 2006 tilanne). Useissa inventoinneissa ja kyselyissä on tultu johtopäätökseen, että lähiliikenneasemat koetaan monesti turvattomiksi ja epäviihtyisiksi. Uudet asemat rakennetaan valoisiksi ja esteettömiksi. Sen sijaan vanhoja asemia ei useinkaan kunnosteta vastaamaan nykyisiä käyttäjävaatimuksia. Kun Kehäradan suunnittelu ja toteutus käynnistyy, on syytä huomata, että esimerkiksi uuden Kehäradan matkustajat tulevat käyttämään sekä uusia että vanhoja asemia.

Pääkaupunkiseudun joukkoliikennestrategian mukaan tulevaisuuden joukkoliikennejärjestelmän tukiranka on entistä vahvemmin raideliikenne. Tällöin hyviä raideliikenneyhteyksiä hyödynnetään aiempaa enemmän liityntäliikennettä lisäämällä. Niinpä myös asemien on oltava kunnossa ja osaltaan tuettava tätä strategiaa. Vantaan linjastosuunnitelmaluonnoksen 2007-2011 yhteydessä pidetyissä yleisötilaisuuksissa helmi-maaliskuussa 2007 tuli kuitenkin selkeästi esille, että näin ei asia ole Vantaan asemien kohdalla. Nykyiset asemat eivät ole riittävän laadukkaita ja turvallisia.

Selvityksen tavoitteena on ollut esittää ja suunnitella kehitysideoita viidelle lähijuna-asemalle: Myyrmäki, Martinlaakso, Louhela, Koivukylä ja Korso. Lähijuna-asemia parantamalla lisätään joukkoliikenteen käytön helppoutta ja parannetaan turvallisuutta, jolloin koko joukkoliikennejärjestelmästä tulee houkuttelevampi liikkumisvaihtoehto.

25.01.2008

Dnro 336/71/710-07

Jatkotoimenpiteet

Vantaan linjastosuunnitelmaehdotuksen 2008-2013 mukaisesti siirrytään Vantaankosken radan asemilla nykyistä vahvempaan liityntäliikenteeseen syksyllä 2010. Korson ja Koivukylän asemilla vastaava siirtyminen tapahtuu vaiheittain syksyn 2009 ja syksyn 2010 aikana. Asemien kehittämiselvityksessä esitettyjen toimenpiteiden tulee siten olla toteutettuina viimeistään syksyllä 2010.

Työn aikana on tullut esille paljon erilaisia ja eritasoisia parantamis- ja kehittämiskohteita. Jatkotoimenpiteet voidaan luokitella neljään osa-alueeseen:

- a Suuret toimenpiteet, joilla tavoitellaan Kehäradan asemien laatutasoa
- b Nopeasti toteutettavat toimenpiteet, joilla päästään lähemmäksi Kehäradan asemien laatutasoa ja joiden toteutus voi alkaa välittömästi
- c Kaikkia asemia koskevat kehittämistoimenpiteet, joilla parannetaan ensisijaisesti asemien turvallisuutta ja siisteyttä. Lähtökohdanna on pidettävä sitä, että asemat voidaan pitää auki niinä aikoina kun junat liikennöivät
- d Uusia asemia suunniteltaessa huomioitavia asioita (esimerkiksi Kehäradan suunnittelu)

A. Suuret toimenpiteet

Vantaankosken rata

Vantaankosken radan asemat vaativat kattavat peruskorjaukset, jos ja kun niillä halutaan yltää edes lähelle Kehäradan asemien laatutasoa. Asemien kohdalla on kuitenkin huomattava seuraavat erityispiirteet:

- Myyrmäen koko keskustaa tullaan kehittämään lähivuosina. Aseman peruskorjauksen ajoittaminen tulee miettiä huolella muun Myyrmäen kehittämisen rinnalla. Aseman tulee kuitenkin olla peruskorjattuna viimeistään syksyllä 2010
- Martinlaakson aseman viereen tullaan rakentamaan uusi kauppakeskus. Aseman peruskorjaus on luontevaa yhdistää kauppakeskuksen toteutusaikatauluun edellyttäen, että se mahdollistaa aseman peruskorjauksen vuoteen 2010 mennessä
- Louhela on pieni asema, jolloin sen kohdalla on tarkkaan harkittava peruskorjauksen suuruus. Asema kaipaa kuitenkin peruskorjauksen ja se voidaan käynnistää välittömästi.

Vastuutaho: Vantaan kaupunki

25.01.2008

Dnro 336/71/710-07

Päärata

Pääradan asemien kohdalla on huolehdittava siitä, että asemat eivät pääse vuosien saatossa menemään yhtä huonoon kuntoon kuin Vantaankosken radan asemat. Koivukylän ja Korson asemilla ongelmat liittyvät ensisijaisesti asemien valvonnan ja toiminnan puuttumiseen. Lisäksi olisi hyvin tärkeää saada asemien ympäröivä maankäyttö valmiiksi. Maankäytön kehittämiseen ei tällä työllä pystytä vaikuttamaan. Väliaikaisten ratkaisujen löytäminen osoittautui työn aikana erittäin vaikeaksi.

Korson asemalla on liityntäliikennejärjestelyt saatava kuntoon. Tämä tarkoittaa ensisijaisesti bussiterminaalin rakentamista ja uuden kulkuyhteyden toteuttamista bussiterminaalista juna-asemalle.

Vastuutahot: asema Ratahallintokeskus ja aseman ympäristö Vantaan kaupunki

B. Nopeasti toteutettavat toimenpiteet

Nopeasti toteutettavat toimenpiteet ovat pääsääntöisesti pieniä korjaustoimenpiteitä, jotka ovat helposti tehtävissä pienillä panostuksilla. Aikatauluissa on otettava huomioon suurten toimenpiteiden aikataulut. Esimerkkejä nopeasti toteutettavista toimenpiteistä ovat:

- varoitusraitojen maalaaminen laitureille
- yhtenäisen informaation toteuttaminen
- valaistuksen parantaminen ja kaiteiden lisääminen
- rikkinäisten opasteiden ja valaisimien korjaaminen ja virheellisten opastuksien korjaaminen
- käytöstä poistettujen puhelinkoppien poistaminen ja niiden tilalla esimerkiksi YTV:n ja Vantaan joukkoliikenneinformaation esittäminen
- tuulensuojien rakentaminen asemille.

Vastuutahot: Vantaan kaupunki, Ratahallintokeskus, VR Osakeyhtiö ja YTV

C. Kaikkia asemia koskevat yhteiset kehittämistoimenpiteet

Nämä ovat toimenpiteitä, joita ei ole järkevää yrittää ratkaista asema- tai ratakohtaisesti, vaan ne on selvitettävä koko lähijunaliikenteen osalta ja kaikkien keskeisten osapuolten on osallistuttava työn laadintaan. On syytä huomioida, että esitetyt asiat tulee ratkaista myös Kehäradan osalta. Toimenpiteitä ovat:

- asemien valvontakameroiden itse valvonnan ratkaiseminen. Valvonta olisi järkevää keskittää yhden operaattorin vastuulle. Nykyisten toimijoiden mahdollisuudet toteuttaa keskitetty palvelu tulee selvittää
- asemien huollon ja ylläpidon ratkaiseminen (talonmiestoiminto)

25.01.2008

Dnro 336/71/710-07

- toiminnan löytäminen asemille. Tässä yhteydessä tulee selvittää, onko asemille saatavissa keskitettyä toimintaa, jonka voisi esimerkiksi yhdistää huollon ja ylläpidon kanssa. Tärkeää ja samalla haastavaa on toiminnan löytäminen koko junaliikenteen liikennöintialalle.

Vastuutahot: Vantaan kaupunki, Ratahallintokeskus, VR Osakeyhtiö ja YTV

D. Uusia asemia suunniteltaessa huomioitavia asioita (esimerkiksi Kehärata)

Vanhojen asemien kehittämideoita mietittäessä on tullut esille asioita, joita kannattaa ainakin pohtia suunniteltaessa uusia asemia:

- Asemien valvonta tulee olemaan ongelma myös uusilla asemilla, kuten myös asemille toiminnan löytäminen. Asemien huolto- ja ylläpito on sovittava etukäteen. Mitä enemmän huollon ja ylläpidon vastuita hajautetaan, sitä suuremmat ovat mahdollisuudet siihen, että joku osa kokonaisuudesta ei toimi. Vaikka alkuun saadaankin mahdollinen vuokralainen asemalle, niin millä varmistetaan, että asemalla on toimintaa viiden vuoden kuluttua. Riittääkö esimerkiksi 5000 käyttäjän määrä takaamaan asemalle toimintaa ilman muita kannustimia? Uusilla asemilla pitäisi pystyä välttämään hyvin asemakohtaisia ja/tai ratakohtaisia ratkaisuja, jotka saattavat toimia hyvin alkuvaiheessa, mutta eivät palvele kokonaisuutta pidemmällä aikajänteellä.
- Opastaminen bussiterminaaleihin ja taksiasemille on pääsääntöisesti liian vähäistä, kuten myös opastaminen lähikohteisiin. Opasteiden on oltava selkeät ja näkyvät ja riittävän hyvin erottuvat. Nykyiset opasteet ovat kooltaan melko pieniä asemaympäristöön.
- Opastuksessa ja valaistuksessa pitäisi kiinnittää nykyistä enemmän huomiota opasteiden ja valaisimien elinkaarikustannuksiin eikä ainoastaan hankintakustannuksiin. Halvat ja huonotasoiset opasteet ja valaisimet vaativat usein enemmän huoltotoimenpiteitä, joihin ei useinkaan ole osoitettavissa resursseja.
- Liityntäpysäköinti on hyvin suosittua tietyillä asemilla, mutta asemakohtaiset erot ovat merkittäviä. Pysäköintialueita suunniteltaessa kannattaa tarkkaan miettiä niiden sijoituspaikat. Liityntäpysäköintipaikat tulevat suurella todennäköisyydellä täyttymään siellä, missä on jo ennestään liityntäpysäköinti suosittua tai siellä, missä käyttäjät jättävät autonsa kielletyille paikoille. Vartioimattomat rakennukset vaikuttavat sellaisilta, joita autoilijat helposti karttavat (esimerkiksi Puistola, Korso). Sen sijaan kauppakeskusten yhteydessä olevat liityntäpysäköintipaikat ovat edellisiä suositumpia.

25.01.2008

Dnro 336/71/710-07

- YTV:n www-sivuilla voisi olla nykyistä täsmällisempää tietoa asemista ja liityntäpysäköintialueista etenkin esteettömyysnäkökulmasta. Asemista tulee olla kuvia ja tietoja keskeisistä liikkumisalueista ja -paikoista. Tärkeämpää on antaa matkustajille tietoa reiteillä olevista ominaisuuksista kuin yrittää opastaa valmiiksi esteettömät reitit. Matkustajat osaavat kyllä itse suunnitella reittinsä, jos tarvittava informaatio vain on käytettävissä.
- Liityntäpyöräilijät suosivat aina lyhyitä kävelymatkoja. Esimerkiksi sateensuoja ei vaikuttaisi olevan yhtä tärkeä asia.
- Rullaportaiden käyttö tasonvaihtoratkaisuna miehittämättömällä asemalla tulee harkita tarkkaan. Rullaportaat ovat herkkiä ilkivalalle ja niiden käynnistäminen vaatii aina huoltomiehen tulemisen paikalla, jollei asiaa pystytä tulevaisuudessa nykyistä paremmin etäohjaamaan.

YTV:n hallitus päätti 25.1.2008 pitämässään kokouksessa lähettää Vantaan juna-asemien kehittämisselvityksen lausunnon Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupungeille, Ratahallintokeskukselle ja VR Osakeyhtiölle.

Lausunto tulee toimittaa **18.4.2008** mennessä osoitteella: Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV), Opastinsilta 6 Aa, 00520 Helsinki.

Lisätietoja antaa yksikön päällikkö Reijo Mäkinen, puh. 156 1223.

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV)

 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 Niilo Järvi
 liikennejohtaja

 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 Reijo Mäkinen
 yksikön päällikkö

LIITE

Vantaan juna-asemien kehittämisselvitys

TIEDOKSI

YTV:n kirjaamo